

HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE VUODEN 2020
LISÄTALOUSARVIOKSI

Viitaten yleisperusteluihin ja yksityiskohtaisten perustelujen selvitysoosiin ehdotetaan,

että Eduskunta päättäisi hyväksyä oheen liitetyn ehdotuksen lisätalousarvioksi vuodelle 2020.

Helsingissä 20 päivänä maaliskuuta 2020

Pääministeri

SANNA MARIN

Valtiovarainministeri *Katri Kulmuni*

YLEISPERUSTELUT

Eduskunnalle annetaan hallituksen esitys vuoden 2020 lisätalousarvioksi.

Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen toimintamenoihin ehdotetaan yhteensä 12,8 milj. euron lisämäärärahaa koronaviruksesta aiheutuviin menoihin. Lisäykset kohdistuvat mm. kansalaisille osoitettavaan tiedotukseen ja valistukseen, tietojärjestelmien toimivuuden turvaamiseen ja laboratoriokapasiteetin ylläpitoon. Lisämäärärahasta 6 milj. euroa kohdentuu laaja-alaiseen tutkimuskonsortioon liittyen koronaviruksen aiheuttaman epidemian tutkimukseen, erityisesti pikadiagnostisten menetelmien kehittämiseen ja immunitetin synnyn tutkimiseen sekä sitä koskevan kansallisen seurantajärjestelmän luomiseen. Tutkimukseen osoitetusta lisämäärärahasta on tarkoitus käyttää 4 milj. euroa koronaviruksen leviämistä hidastavien toimenpiteiden vaikuttavuuden seurantaan.

Kansainvälisiin jäsenmaksuihin ja maksuosuuksiin ehdotetaan 5 milj. euron lisämäärärahaa. Tällä Suomi osallistuu COVID-19 -rokotteen tutkimus- ja kehittämistyöhön.

Tartuntatautien valvontaan ehdotetaan 26 milj. euron lisäystä. Lisäys kohdentuu sairaanhoitopiirien testauslaitteiden ja muiden lääkinnällisten laitteiden hankintaan sekä Huoltovarmuuskeskuksen tekemiin hankintoihin.

Yritysten rahoitustilanteen helpottaminen

Business Finlandin tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan valtuuteen ehdotetaan 150 milj. euron ja arviomäärärahaan 127,5 milj. euron lisäystä, joka käytetään koronaviruksesta aiheutuvien tuotantoketjun häiriöiden korjaamiseen, luovien alojen kehittämiseen sekä matkailun ja sen oheistoimintojen tukemiseen.

Yritysten kehittämishankkeiden tukemiseen ehdotetaan 50 milj. euron valtuuden ja 15 milj. euron arviomäärärahan lisäystä käytettäväksi palvelualojen, tarpeen mukaan myös muiden toimialojen, pk-yrityksille koronaviruksesta aiheutuvien vaikutusten hallintaan ja ehkäisemiseen.

ELY-keskusten toimintamenoihin ehdotetaan 0,5 milj. euron lisäystä valtakunnallisen toimintamallin toteuttamiseen talous- ja maksuvaikeuksiin joutuneille yrittäjille ja Talousapu-palvelun vahvistamiseen.

Muut muutokset

Rikosseuraamuslaitoksen toimintamenoihin ehdotetaan 0,43 milj. euron lisäystä koronavirusepidemian aiheuttamista lisätehtävistä johtuviin menoihin

Poliisille ehdotetaan 5,6 milj. euron lisäystä koronavirusepidemiatilanteesta aiheutuviin lisämeneihin.

Suomi on palauttanut EU:n sisärajoille epidemian johdosta väliaikaisesti rajavalvonnan ajalle 19.3.—13.4.2020. EU on palauttanut EU:n ulkorajavalvonnan 30.4.2020 saakka. Suomi vastaa oman ulkorajansa valvonnasta. Rajavalvonnan lisäysten johdosta ehdotetaan rajavartiolaitokselle 2,5 milj. euron lisämäärärahaa lisääntyneisiin menoihin. Lisäksi rajavartiolaitokselle ehdotetaan 0,5 milj. euron lisäystä muihin epidemiasta aiheutuviin menoihin.

Sisäministeriölle ehdotetaan 0,6 milj. euron lisämäärärahaa käytettäväksi pelastuslaitosten epidemiasta aiheutuviin varautumismenoihin.

Puolustusvoimien toimintamenoihin ehdotetaan 0,6 milj. euron lisäystä määräaikaisten sopimusotilaiden palkkausmenoihin. Lisämäärärahalla saadaan n. 23 sopimusotilaiden henkilötövuotta, joilla pyritään turvaamaan Puolustusvoimien toiminta ja riittävä kouluttajamäärä varusmieskoulutusta antavissa joukko-osastoissa erityisesti nykyisen koronavirusepidemian aikana.

Poikkeusoloihin liittyviin ennalta määrältään yksilöimättömiin menoihin ehdotetaan 200 milj. euroa.

Ehdotetaan, että valtioneuvosto voi myöntää vastavakuutta vaatimatta ja valtioneuvoston tai sen määräämissä rajoissa valtiovarainministeriön muutoin päättämin ehdoin omavelkaisen pääomaltaan enintään 600 milj. euron valtiontakauksen Eläkevakuutusyhtiö Ilmariselle Finnair Oyj:n työeläkkeiden takaisinlainauksen (tyel-takaisinlainaus) vakuudeksi. Finnair Oyj:n liiketoiminta kärsii merkittävästi koronaviruksen aiheuttamista maailmanlaajuisista vaikutuksista. Jatkuva kysynnän väheneminen sekä eri maissa voimaan astuneet viranomaisten rajoitukset ovat johtaneet liiketoiminnan merkittävään leikkaamiseen.

Koronaviruksesta aiheutuvien vaikutusten vähentämiseksi ehdotetaan Taiteen edistämiskeskusten toimintamenoihin 0,9 milj. euron lisäystä käytettäväksi avustuksina kulttuurialan henkilöille ja toimijoille. Määrärahalisäys perustuu kulttuurin ja taiteen säätiöiden lahjoituksiin.

Tasapaino ja valtionvelka

Määrärahojen lisäys vuoden 2020 lisätalousarvioesityksessä on 398 milj. euroa. Esitys lisää valtion nettolainanoton tarvetta hieman vähemmän eli 397 milj. euroa kun huomioidaan 0,9 milj. euron lisäys sekalaisissa tuloissa kulttuurin ja taiteen säätiöiden lahjoituksista. Valtion nettolainanotoksi v. 2020 arvioidaan n. 2,6 mrd. euroa. Valtionvelan määrän vuoden 2020 lopussa arvioidaan olevan n. 109 mrd. euroa, mikä on n. 44 % suhteessa bruttokansantuotteeseen. Kansantalouselämyksen uusi kokonaistaloudellinen ennuste, jossa huomioidaan myös koronavirus-tilanteen aiheuttamia seurauksia, julkaistaan 16.4.2020.

Budjettitalouden tuloarviot, määrärahat ja tasapaino, milj. euroa

	2019 Tilinpäätös	2020 Hyväksytty talousarvio	2020 Hallituksen esitys	2020 Yhteensä
Määrärahat yhteensä				
(pl. valtionvelan vähentäminen)	55 306	57 691	398	58 089
— Valtionvelan korot (pääluokka 36)	1 193	873	-	873
Tuloarviot yhteensä				
(pl. nettolainanotto ja velanhallinta)	53 266	55 493	-	55 494
— Verotulot	45 272	46 995	-	46 995
— Muut tulot	7 994	8 498	1	8 499
Nettolainanotto ja velanhallinta (mom. 15.03.01)	1 793	2 198	397	2 595
— Nettolainanotto	1 399	2 248	397	2 645
— Velanhallinta	394	-50	-	-50

Vaalikauden kehys

Hallitus on todennut yhteistoiminnassa tasavallan presidentin kanssa Suomen olevan poikkeusoloissa koronavirustilanteen vuoksi ja antanut eduskunnalle valmiuslain käyttöönottoasetukset, jotka eduskunta hyväksyi 18.3.2020. Tässä tilanteessa valtiontalouden menokehys ei rajoita kuluva vuotta, jolle kohdentuu määräaikaista ja kohdennettuja toimenpiteitä muun muassa koronaviruksen terveydellisten ja taloudellisten vaikutusten torjuntaan.

Kehykseen luettavia menoja ehdotetaan lisättäväksi 398 milj. eurolla. Vuoden 2020 kehysmenojen taso olisi 47 895 milj. euroa.

Eduskunnan vuodelle 2020 hyväksymät määrärahat ja nyt ehdotettavat määrärahojen muutokset pääluokittain, euroa

		Hyväksytty talousarvio	Hallituksen esitys	Yhteensä
21.	Eduskunta	127 106 000	-	127 106 000
22.	Tasavallan presidentti	16 124 000	-	16 124 000
23.	Valtioneuvoston kanslia	219 011 000	-	219 011 000
24.	Ulkoministeriön hallinnonala	1 259 988 000	-	1 259 988 000
25.	Oikeusministeriön hallinnonala	962 655 000	433 000	963 088 000
26.	Sisäministeriön hallinnonala	1 528 758 000	9 153 000	1 537 911 000
27.	Puolustusministeriön hallinnonala	3 172 707 000	600 000	3 173 307 000
28.	Valtiovarainministeriön hallinnonala	18 402 927 000	200 004 000	18 602 931 000
29.	Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala	6 875 671 000	900 000	6 876 571 000
30.	Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	2 693 569 000	-	2 693 569 000
31.	Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala	3 505 191 000	-	3 505 191 000

Eduskunnan vuodelle 2020 hyväksymät määrärahat ja nyt ehdotettavat määrärahojen muutokset pääluokittain, euroa

32.	Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	2 866 004 000	143 000 000	3 009 004 000
33.	Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	14 902 521 000	43 800 000	14 946 321 000
35.	Ympäristöministeriön hallinnonala	285 805 000	-	285 805 000
36.	Valtionvelan korot	873 410 000	-	873 410 000
Yhteensä		57 691 447 000	397 890 000	58 089 337 000

Eduskunnan vuodelle 2020 hyväksymät tuloarviot ja nyt ehdotettavat tuloarvioiden muutokset osastoittain, euroa

Osasto	Hyväksytty talousarvio	Hallituksen esitys	Yhteensä
11. Verot ja veronluonteiset tulot	46 994 808 000	-	46 994 808 000
12. Sekalaiset tulot	5 905 756 000	900 000	5 906 656 000
13. Korkotulot, osakkeiden myyntitulot ja voiton tuloutukset	2 494 481 000	-	2 494 481 000
15. Lainat (pl. nettolainanotto ja velanhallinta)	98 028 000	-	98 028 000
Yhteensä (pl. nettolainanotto ja velanhallinta)	55 493 073 000	900 000	55 493 973 000
15.03.01 Nettolainanotto ja velanhallinta	2 198 374 000	396 990 000	2 595 364 000
Yhteensä	57 691 447 000	397 890 000	58 089 337 000

Vuoden 2020 lisätalousarvio

TULOARVIOT

	Osasto 12	€
12. SEKALAISET TULOT		900 000
29. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala		900 000
99. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan muut tulot, lisäystä .		900 000

Osasto 15

15. LAINAT	396 990 000
03. Valtion nettolainanotto ja velanhallinta	396 990 000
01. Nettolainanotto ja velanhallinta, lisäystä	396 990 000

Tuloarvioiden kokonaismäärä:**397 890 000**

MÄÄRÄRAHAT

Päälukka 25		€
25. OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA		433 000
40. Rangaistusten täytäntöönpano		433 000
01. Rikosseuraamuslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		433 000
 Päälukka 26		
26. SISÄMINISTERIÖN HALLINNONALA		9 153 000
10. Poliisitoimi		5 553 000
01. Poliisitoimen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		5 553 000
20. Rajavartiolaitos		3 000 000
01. Rajavartiolaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä .		3 000 000
30. Pelastustoimi ja hätäkeskustoiminta		600 000
01. Pelastustoimen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		600 000
 Päälukka 27		
27. PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA		600 000
10. Sotilaallinen maanpuolustus		600 000
01. Puolustusvoimien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		600 000

Pääluokka 28

28. VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA	200 004 000
80. Siirrot Ahvenanmaan maakunnalle	4 000
30. Ahvenanmaan tasoitusmaksu (arviomääräraha), lisäystä	4 000
99. Erikseen budjetoidut valtionhallinnon menot	200 000 000
95. Satunnaiset säädöserusteiset menot (arviomääräraha), lisäystä	200 000 000

Pääluokka 29

29. OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN HALLINNONALA	900 000
80. Taide ja kulttuuri	900 000
01. Taiteen edistämiskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	900 000

Pääluokka 32

32. TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN HALLINNONALA	143 000 000
01. Hallinto	500 000
02. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	500 000
20. Uudistuminen ja vähähiilisyys	127 500 000
40. Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen (arviomääräraha), lisäystä	127 500 000
30. Työllisyys ja yrittäjyys	15 000 000
42. Yritysten kehittämishankkeiden tukeminen (arviomääräraha), lisäystä	15 000 000

Pääluokka 33

33. SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA		43 800 000
01. Hallinto		5 000 000
66. Kansainväliset jäsenmaksut ja maksuosuudet (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		5 000 000
03. Tutkimus- ja kehittämistoiminta		12 800 000
04. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		12 800 000
70. Terveiden ja toimintakyvyn edistäminen		26 000 000
22. Tartuntatautiin valvonta (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		26 000 000

Määrärahojen kokonaismäärä:

397 890 000

TULOARVIOT

Osasto 12 SEKALAISET TULOT

29. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala

99. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan muut tulot

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 900 000 euroa.

Selvitysosa: Momentille kertyvien tulojen lisäys perustuu kulttuurin ja taiteen säätiöiden lahjoitukseen, jotka on tarkoitus myöntää avustuksina kulttuurialan henkilöille ja toimijoille koronaviruksesta aiheutuvien vaikutusten vähentämiseen. Tuloa vastaava määrärahan lisäys on budjetoitu momentille 29.80.01.

2020 I lisätalousarvio	900 000
2020 talousarvio	4 000 000
2019 tilinpäätös	12 864 443
2018 tilinpäätös	12 821 187

Osasto 15

LAINAT

03. Valtion nettolainanotto ja velanhallinta

01. Nettolainanotto ja velanhallinta

Momentille merkitään lisäystä 396 990 000 euroa.

Selvitysosa: Nimellisarvoiseen nettolainanottoon merkitään lisäystä 396 990 000 euroa, jolloin nimellisarvoisen nettolainanoton määrä on 2 645 367 000 euroa vuonna 2020. Velanhallinnan erät mukaan lukien nettotulojen määrä on 2 595 367 000 euroa vuonna 2020.

Tulot ja menot (milj. euroa)

Tulot	
Nimellisarvoinen nettolainanotto	2 645
Menot	
Emissiotappiot (netto)	-40
Pääomatappiot (netto)	-10
Nettotulot	2 595
2020 I lisätalousarvio	396 990 000
2020 talousarvio	2 198 374 000
2019 tilinpäätös	1 792 984 063
2018 tilinpäätös	-985 765 656

MÄÄRÄRAHAT

Pääluokka 25

OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

40. Rangaistusten täytäntöönpano

01. Rikosseuraamuslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 433 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu koronavirusepidemian aiheuttamista lisätehtävistä.

2020 I lisätalousarvio	433 000
2020 talousarvio	218 912 000
2019 tilinpäätös	216 499 000
2018 tilinpäätös	211 112 000

Pääluokka 26

SISÄMINISTERIÖN HALLINNONALA

10. Poliisitoimi

01. Poliisitoimen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 5 553 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu koronavirusepidemiaan liittyvistä lisämenoista ja varautumisesta.

2020 I lisätalousarvio	5 553 000
2020 talousarvio	763 152 000
2019 tilinpäätös	759 575 000
2018 tilinpäätös	738 069 000

20. Rajavartiolaitos

01. Rajavartiolaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 3 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäyksestä 2 500 000 euroa aiheutuu koronaviruksen aiheuttamasta COVID-19-tartuntatautiepidemiasta Suomen sisäiseen turvallisuuteen kohdistuvan vakavan uhan edellyttämien toimien vuoksi rajavaltion väliaikaisesta palauttamisesta sisärajoille ajalle 19.3.—13.4.2020 ja 500 000 euroa muista koronaviruksen torjunnasta johtuvista lisämenoista.

2020 I lisätalousarvio	3 000 000
2020 talousarvio	244 599 000
2019 tilinpäätös	236 780 000
2018 tilinpäätös	238 122 000

30. Pelastustoimi ja hätäkeskustoiminta

01. Pelastustoimen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 600 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu pelastuslaitosten koronavirustorjunnan varautumisen valtakunnallisesti yhtenäisten toimien menoista.

2020 I lisätalousarvio	600 000
2020 talousarvio	16 907 000
2019 tilinpäätös	16 326 000
2018 tilinpäätös	17 802 000

Pääluokka 27

PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

10. Sotilaallinen maanpuolustus

01. Puolustusvoimien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 600 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu määräaikaisten sopimussotilaiden palkkausmenoista. Lisämäärärahalla saadaan noin 23 sopimussotilaiden henkilötyövuotta, joilla pyritään turvaamaan Puolustusvoimien toiminta ja riittävä kouluttajamäärä varusmieskoulutusta antavissa joukko-osastoissa erityisesti nykyisen koronavirusepidemian aikana.

2020 I lisätalousarvio	600 000
2020 talousarvio	1 932 248 000
2019 tilinpäätös	1 932 250 000
2018 tilinpäätös	1 939 124 000

Pääluokka 28

VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

Pääluokan perusteluja täydennetään siten, että valtioneuvosto voi myöntää vastavakuutta vaatimatta ja valtioneuvoston tai sen määräämissä rajoissa valtiovarainministeriön muutoin päättämin ehdoin omavelkaisen pääomaltaan enintään 600 milj. euron valtioneuvoston Eläkevakuutusyhtiö Ilmariselle Finnair Oyj:n työeläkkeiden takaisinlainauksen (tyel-takaisinlainaus) vakuudeksi.

Selvitysosa: Finnair Oyj:n liiketoiminta kärsii merkittävästi Korona-viruksen aiheuttamista maailmanlaajuisista vaikutuksista. Jatkuva kysynnän väheneminen sekä eri maissa voimaan astuneet viranomaisien rajoitukset ovat johtaneet liiketoiminnan merkittävään leikkaamiseen. Yhtiö on ilmoittanut joutuvansa pysäyttämään noin 90 % lentoliikenteestään. Tämän seurauksena kassavirta on kääntynyt negatiiviseksi ja yhtiö joutuu hankkimaan uutta rahoitusta turvatakseen maksuvalmiutensa.

Markkinaehtoiset rahoitustoimenpiteet ovat ensisijaisia, mutta vallitsevassa poikkeustilanteessa niiden järjestäminen on epävarmaa. Viruksen aiheuttaman poikkeustilanteen ja lentoliiketoimintaan liittyvien rajoitusten ja muiden vaikutusten ajallista kestoajaa ei voida tarkasti arvioida. Valtioneuvostolla pyritään varmistamaan Finnair Oyj:n maksuvalmius ja yhtiön toiminnan turvaaminen poikkeustilanteen yli.

Valtioneuvoston enimmäismääräksi esitetään 600 milj. euroa pääoman osalta. Valtioneuvoston kattaisi tämän lisäksi lainan velkakirjaehtojen mukaisen koron, viivästyskoron sekä lainaehtojen mukaiset muut maksut ja perimiskulut. Takauksen kohteena olevan lainan laina-aika olisi enintään 3 vuotta. Lainajärjestely voidaan toteuttaa myös enimmäislaina-aikaa lyhyempänä, jolloin laina-aikaa voidaan tarvittaessa jatkaa tai konvertoida se uudella lainalla siten, että näiden yhteenlaskettu laina-aika on ensimmäisestä nostoajankohdasta laskettuna yhteensä enintään 3 vuotta. Valtioneuvoston perusteella syntyvä enimmäisvastuu koostuisi näistä eri sitoumuksista ja niiden korkotasosta ja juoksuajoista. Valtioneuvoston tulee täyttää EU:n valtioneuvoston säännöt.

80. Siirrot Ahvenanmaan maakunnalle

30. Ahvenanmaan tasoitusmaksu (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 4 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) perusteena olevien valtion vuoden 2020 talousarviossa arvioitujen tulojen määrän muutoksesta.

28.99

21

2020 I lisätalousarvio	4 000
2020 talousarvio	249 719 000
2019 tilinpäätös	244 310 990
2018 tilinpäätös	244 648 862

99. Erikseen budjetoidut valtionhallinnon menot

95. Satunnaiset säädöspohitteiset menot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 200 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys poikkeusloihin liittyviin ennalta määrältään yksilöimättömiin menoihin.

2020 I lisätalousarvio	200 000 000
2020 talousarvio	300 000
2019 tilinpäätös	—
2018 tilinpäätös	175 524

Pääluokka 29

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN HALLINNONALA

80. Taide ja kulttuuri

01. Taiteen edistämiskeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 900 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös enintään 900 000 euroa avustusten jakamiseen kulttuurin ja taiteen alan henkilöille ja toimijoille.

Selvitysosa: Määrärahan lisäys perustuu keskeisten kulttuurin ja taiteen säätiöiden lahjoituksiin koronaviruksesta aiheutuvien vaikutusten vähentämiseen. Määrärahan lisäystä vastaava tulo on budjetoitu momentille 12.29.99.

2020 I lisätalousarvio	900 000
2020 talousarvio	4 106 000
2019 tilinpäätös	4 115 000
2018 tilinpäätös	3 995 000

Pääluokka 32

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto

02. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 500 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu valtakunnallisen toimintamallin toteuttamisesta talous- ja maksuvaikeuksiin joutuneille yrittäjille ja Talousapu-palvelun vahvistamisesta.

2020 I lisätalousarvio	500 000
2020 talousarvio	174 918 000
2019 tilinpäätös	173 223 000
2018 tilinpäätös	171 937 000

20. Uudistuminen ja vähähiilisyys

40. Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 127 500 000 euroa.

Valtuus

Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuonna 2020 saa uusia rahoituspäätöksiä tehdä yhteensä 477 516 000 eurolla.

Selvitysosa: Määrärahan 127 500 000 euron ja myöntämisvaltuuden 150 000 000 euron lisäys aiheutuu koronaviruksesta johtuvien tuotantoketjun häiriöiden korjaamiseen, luovien alojen kehittämiseen sekä matkailun ja sen oheistoimintojen tukemiseen suunnattavista toimenpiteistä.

Myöntämisvaltuuden lisäyksestä arvioidaan valtiolle aiheutuvan menoja 127 500 000 euroa vuonna 2020 ja 22 500 000 euroa vuonna 2021.

2020 I lisätalousarvio	127 500 000
2020 talousarvio	298 301 000
2019 tilinpäätös	245 020 942
2018 tilinpäätös	260 362 671

30. Työllisyys ja yrittäjyys

42. Yritysten kehittämishankkeiden tukeminen (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 15 000 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös valtionavustuslain (688/2001) nojalla annettavan valtioneuvoston asetuksen ja Euroopan komission vähämerkityksistä tukea koskevan asetuksen (EU 1407/2013) mukaisiin avustuksiin.

Valtuus

Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuonna 2020 saa uusia sitoumuksia tehdä yhteensä 54 000 000 eurolla.

Selvitysosa: Määrärahan 15 000 000 euron ja myöntämisvaltuuden 50 000 000 euron lisäys aiheutuu erityisesti palvelualojen, tarpeen mukaan myös muiden toimialojen, pk-yrityksille koronaviruksesta aiheutuvien vaikutusten hallintaan ja ehkäisemiseen myönnettävistä avustuksista.

Myöntämisvaltuuden lisäyksestä arvioidaan valtiolle aiheutuvan menoja 15 000 000 euroa vuonna 2020, 20 000 000 euroa vuonna 2021 ja 15 000 000 euroa vuonna 2022.

2020 I lisätalousarvio	15 000 000
2020 talousarvio	16 378 000
2019 tilinpäätös	4 944 751
2018 tilinpäätös	12 069 408

Pääluokka 33

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto

66. Kansainväliset jäsenmaksut ja maksuosuudet (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 5 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäyksestä 4 000 000 euroa aiheutuu hallituksen päätöksestä tukea COVID-19 rokotteen tutkimus- ja kehittämistyötä Epidemiavalmius ja innovaatiokoalition kautta (CEPI) ja 1 000 000 euroa Kansainvälisen rokoteinstituutin (IVI) kautta sekä Suomen liittymisestä CEPI:n ja IVI:n jäseneksi.

2020 I lisätalousarvio	5 000 000
2020 talousarvio	4 045 000
2019 tilinpäätös	4 095 000
2018 tilinpäätös	3 875 000

03. Tutkimus- ja kehittämistoiminta

04. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 12 800 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää enintään 6 000 000 euroa laaja-alaiseen tutkimuskonsortioon liittyen koronaviruksen aiheuttaman epidemian tutkimukseen, erityisesti pikadiagnostisten menetelmien kehittämiseen ja immuniteetin synnyn tutkimiseen sekä sitä koskevan kansallisen seurantajärjestelmän luomiseen.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu COVID-19 -epidemian edellyttämien toimenpiteiden kustannuksista. Lisäyksestä 700 000 euroa aiheutuu laboratorioskapasiteetin lisäämisestä ja ylläpidosta, 600 000 euroa viestintäkampanjoista, 3 000 000 euroa kansalaiskirjeen toteutuksesta, 100 000 euroa verkkopalvelun kapasiteetin lisäämisestä, 400 000 euroa lisähenkilöstön palkkaamisesta ja ostopalveluista, 2 000 000 euroa THL:n toiminnan jatkuvuuden turvaamisesta ja 6 000 000 euroa laaja-alaisesta tutkimuskonsortioista koronaviruksen aiheuttaman epidemian tutkimukseen, erityisesti pikadiagnostisten menetelmien kehittämiseksi ja immuniteetin synnyn tutkimiseksi.

Tutkimukseen osoitetusta lisämäärärahasta on tarkoitus käyttää 4 milj. euroa koronaviruksen leviämistä hidastavien toimenpiteiden vaikuttavuuden seurantaan. Seurannan avulla arvioidaan mahdollisimman reaaliaikaisesti immunitetin kehitystä väestössä ja luodaan tietopohjaa koronavirukseen liittyvien toimenpiteiden oikea-aikaiselle päätöksenteolle. Määrärahalisäys mahdollistaa laajan kansallisen seurantajärjestelmän luomisen.

2020 I lisätalousarvio	12 800 000
2020 talousarvio	54 787 000
2019 tilinpäätös	54 083 000
2018 tilinpäätös	53 252 000

70. Terveyden ja toimintakyvyn edistäminen

22. Tartuntatautien valvonta (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 26 000 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös Huoltovarmuuskeskuksen tekemien materiaalihankintojen korvaamiseen.

Selvitysosa: Lisäyksestä 20 000 000 euroa aiheutuu palvelujärjestelmässä käytettävien testauslaitteiden ja tarvittavien lääkinällisten laitteiden kapasiteetin nostosta. Tämä edellyttää mm. testauslaitteita reagenssikuluineen nopeaa diagnostiikkaa varten sekä respiraattoreita.

Lisäyksestä 6 000 000 euroa aiheutuu Huoltovarmuuskeskuksen tekemistä suojainhankinnoista sekä tuleviin hankintoihin varautumisesta.

2020 I lisätalousarvio	26 000 000
2020 talousarvio	460 000
2019 tilinpäätös	550 000
2018 tilinpäätös	550 000